

STUDIA UKRAINICA POSNANIENSIA, vol. III: 2015, pp. 97-103.
ISBN 978-83-936654-6-4. ISSN 2300-4754.

UKRAIŃSKA LOKALIZACJA OPROGRAMOWANIA KOMPUTEROWEGO: ZARYS PROBLEMU

PRZEMYSŁAW JÓŻWIKIEWICZ
Uniwersytet Wrocławski, Wrocław — Polska

УКРАЇНСЬКА ЛОКАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:
ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

ПШЕМИСЛАВ ЮЗВІКЕВИЧ
Вроцлавський університет, Вроцлав — Польща

АНОТАЦІЯ. У статті обговорено проблеми, пов'язані з перекладом програмного забезпечення, здійсненого українською мовою. Особливу увагу приділено законам, що впливають на стан ІТ-ринку України та роботу українських перекладачів-комп'ютерників щодо налагодження ПЗ для україномовних користувачів.

UKRAINIAN LOCALIZATION OF THE SOFTWARE:
OUTLINE OF THE PROBLEM

PRZEMYSŁAW JÓŻWIKIEWICZ
University of Wrocław, Wrocław — Poland

ABSTRACT. The article surveys the problems concerned with the translation of IT products into Ukrainian. Special attention was devoted to the regulations that affect the state of the Ukrainian IT market and the work of Ukrainian IT translators in terms of customization of software for the Ukrainian recipient.

Українськомовне опрацювання комп'ютерне, подібно як і література інформатична в мові українській становить в принципі продукт нішовий, боєм ситуація на українському ринку технологій інформаційних, а маємо на увазі як опрацювання комп'ютерне, засоби мережові, так і пропозицію видавничу, є в високій ступені домінована проєктами російськомовними. Стан цей утримує ся від багатьох років і небагато вказує на те, щоб мала в цій справі настати якась значуща зміна.

Генези такої, а не іншої ситуації широко поєтій українськомовної продукції в галузі ІТ належить досліджувати ся вже в роках 60.–70. минулого століття. Вправді проведено тоді перші спроби створення українських засобів термінологічних описуючих техніки обчислювальної, однак факт цей належить розглядати тільки в категоріях винятку, боєм мовою науковців працюючих в українських колективах дослідницьких був передовсім мовою російською. Зусилля над створенням основ української термінології комп'ютерної безпосередньо пов'язані були з працями над *Енциклопедією кібернетики* — дієла, які остаточно показали ся в двох варіантах: українським¹, в році 1973 і російським, в рік пізніше. Серед авторів окремих розділів знайшли ся учні з кола всього ЗСРР. Як неважко собі уявити, слова надіслані до редакції

¹ *Енциклопедія кібернетики в 2 т.*, за ред. В. М. Глушкова, Київ 1973.

były opracowane w języku rosyjskim. Z racji przyjętych założeń redakcyjnych, musiały być one tłumaczone na język ukraiński. Proces ten, niezwykle trudny i żmudny, utrudniał fakt, iż przekład nie ograniczał się do zwyczajowych działań translatorskich — należało bowiem stworzyć² od podstaw większość terminów, gdyż po prostu nie istniały one w języku ukraińskim. Były to zatem pierwsze zabiegi tłumaczeniowe w obrębie ukraińskiej leksyki informatycznej.

Jak jednak wspominałem, próbę tę należy uznać za udaną jedynie połowicznie, ponieważ ukute wówczas terminy w praktyce nie funkcjonowały w ukraińskim środowisku informatycznym, dla którego platformą komunikacji w znakomitej większości pozostawał język rosyjski.

Sytuacja nie ulegała w zasadzie zmianie przez kolejne dwie dekady. Wprawdzie ukazała się w tym czasie pewna ilość publikacji z zakresu informatyki w języku ukraińskim, lecz można śmiało stwierdzić, że były to jedynie odstępstwa potwierdzające regułę.

Za obecną w literaturze przedmiotu tezą o dwuetapowości powstawania i rozwoju ukraińskiej terminologii informatycznej optuje m.in. Lilija Filuk³, która pierwszy etap umiejscawia w epoce komunistycznej, gdy, jak stwierdza uczona, „[...] будь-яка термінологія, механічно копіювалася з російської”. Sytuacja ta, pisze badaczka, była rezultatem zakazu z lat 30. dotyczącego tworzenia oryginalnej terminologii ukraińskiej oraz faktu, iż środowisko, w którym rodziła i rozwijała się myśl informatyczna, było niemalże w całości rosyjskojęzyczne. Etap ten, kontynuuje autorka, charakteryzował się zupełną wtórnością, a na język ukraiński tłumaczono teksty rosyjskie, orientując się przy tym na rosyjski system terminologiczny.

Druga faza rozwojowa wiąże się nierozdzielnie z uzyskaniem przez Ukrainę niezależności państwowej, otwarciem na Zachód, tworzeniem słowników terminologii informatycznej, wprowadzaniem głównie amerykańskich technologii informatycznych, czemu towarzyszyło ukierunkowanie w tej dziedzinie nauki na terminologię anglojęzyczną. L. Filuk⁴ zauważa, że dochodziło przy tym niejednokrotnie do tworzenia niepotrzebnej synonimii, np. *електронно-обчислювальна машина (ЕОМ)* — *комп'ютер*, *алфавітно-цифровий друкувальний пристрій* — *принтер*, *графопобудовник* — *плоттер*, *розв'язуючий пристрій-процесор* i in.

Dziś, i tu znów wypada zgodzić się z autorką artykułu, gdy podwaliny ukraińskiej terminologii informatycznej są już położone, powinien rozpocząć się trzeci etap — unifikacja i dalsza standaryzacja terminologii, w której decydującą rolę odgrywać będą specjaliści z zakresu leksykografii, terminoznawstwa i informatyki. Jest to niezwykle ważne, bo, jak podkreśla Ałła Lipińska⁵, dzięki temu wyraźnej poprawie ulegnie jakość przekładów literatury informatycznej na język ukraiński, a co za tym idzie zwiększy się ilość publikacji z dziedziny IT w języku ukraińskim.

Istnienie słownictwa informatycznego jako integralnej składowej języka ukraińskiego od strony prawnej reguluje kilka aktów prawnych. Najważniejszym

² Myroslaw Kratko, jeden ze współtwórców dzieła pisał tak: „Важку роботу перевести все на українську мову взяла на себе редакція літературного контролю УРЕ. Пишу ”перевести”, а не ”перекласти”, бо це справді була робота не тільки перекладацька, а й термінологічна, адже українських кібернетичних термінів ще не було”. Електронний ресурс: <http://www.istpravda.com.ua/digest/4d4fb3c09e453/> (12.10.2011)

³ Л. М. Філюк, *Основні етапи формування української терміносистеми інформатики*, [в:] „Культура народів Причорномор'я” Симферополь 2006, № 82, т. 2, с. 202–204.

⁴ Л. М. Філюк, *Шляхи подолання варіантності в українській терміносистемі інформатики*, [в:] „Записки з українського мовознавства” Одеса 2009, вип. 18, с. 238–249.

⁵ А. Ліпінська, *Проблеми комп'ютерної термінології української мови*, [в:] Газета „Університет «Україна»” 2003, № 4–5.

z nich jest rzecz jasna *Konstytucja Ukrainy* i podstawowe stwierdzenie, iż „Державною мовою в Україні є українська мова”⁶. Kolejne zapisy, m.in. postanowienie⁷ ukraińskiego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 grudnia 1999 r., a zwłaszcza mający jeszcze do niedawna⁸ zastosowanie fragment *Ustawy o językach w Ukrainie* dotyczący języka w sferze informatyki⁹ wskazują na wiodącą rolę języka ukraińskiego na Ukrainie, jednakże w kwestii języka wykorzystywanego w dziedzinie IT *de facto* zrównują status języka ukraińskiego i rosyjskiego.

Wydaje się, że to m.in. ten akt prawny, chociaż przyjęty prawie ćwierćwiecze temu, wydatnie rzutował na rozwój ukraińskiego języka IT w warunkach niezależnego państwa ukraińskiego. Dziś widać, iż faktyczne ustawowe zrównanie obu języków w tej dziedzinie miało bardzo duży wpływ na funkcjonowanie języka rosyjskiego w ukraińskiej sferze technologii informacyjnych.

Kolejne rozwiązania legislacyjne, jak np. w *Ustawie o narodowym programie informatyzacji*¹⁰ z lutego 1998 r. czy dokumenty późniejsze, zasadniczo niczego w tej kwestii nie zmieniły. Efektem takiej polityki, są dziś wyraźne trudności ukraińskojęzycznych użytkowników komputerów. Ograniczony jest dostęp do legalnego oprogramowania w języku ukraińskim, publikacji, zauważalne są również problemy w zakresie rozwoju ukraińskiej terminologii informatycznej, co tłumaczyć można m. in. spuścizną po języku rosyjskim, ale i postępującym wpływem języka angielskiego.

To właśnie z racji tych oddziaływań, a w okresie ostatniej dekady znacznych wpływów angielskich, bardzo ważną kwestią pozostaje problem przekładu na język ukraiński słownictwa wykorzystywanego w sferze IT.

Niezmienne istotne jest tu korzystanie z systemów operacyjnych w języku narodowym. Najczęściej stosowane systemy operacyjne na świecie, a więc seria *Microsoft Windows*, funkcjonują w komputerach osobistych już od połowy lat osiemdziesiątych, jednak ich prawdziwa popularność zaczęła się na początku lat 90., z chwilą pojawienia się na rynku systemu *Windows 3.11*, a później *Windows 95*. Za rynkowym sukcesem tych produktów przemawiały nie tylko rewolucyjne rozwiązania, ale także fakt, iż były to już systemy dostępne w wielu wersjach językowych. Zabrakło wśród nich języka ukraińskiego.

Sytuacja poprawiła się nieco w 2002 r., kiedy to pojawiły się oficjalne ukraińskie nakładki językowe dla programów *MS Word 2002* i *MS Outlook 2002* dostępne w pakietach *MS Office XP Professional* i *MS Office XP Small Business*. Z różnych

⁶ Конституція України, Київ 1997.

⁷ Рішення Конституційного Суду України, [в:] Електронний ресурс: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v010p710-99/ed20120412/para54#n54> (12.05.2012). Zob. m.in. zapis: „<...> українська мова як державна є обов’язковим засобом спілкування на всій території України при здійсненні повноважень органами державної влади та органами місцевого самоврядування (мова актів, роботи, діловодства, документації тощо), а також в інших публічних сферах суспільного життя, які визначаються законом (частина п’ята статті 10 Конституції України). Поряд з державною мовою при здійсненні повноважень місцевими органами виконавчої влади, органами Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування можуть використовувати російську та інші мови національних меншин у межах і порядку, що визначаються законами України”.

⁸ Ustawę o językach w Ukrainie z 1989 r. zastąpiła ustawa № 5029-VI (rozdz. X, ust. 2).

⁹ We fragmencie tym czytamy, co następuje: „В Українській РСР інформатика здійснюється на основі української та російської мов. Комп’ютери, які використовуються в роботі державних, партійних, громадських органів, науково-дослідних, конструкторських установ, засобів зв’язку, у сфері торгівлі, обліку, постачання, в закладах освіти й культури, повинні забезпечувати можливість працювати з україномовними і російськомовними текстами”.

¹⁰ Закон України Про національну програму інформатизації, [в:] Електронний ресурс: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show?nreg=74%2F98%E2%F0&find=1&text=%EC%EE%E2%EE%F&E&x=5&y=9> (12.05.2012).

względów okazję do zapoznania się z tymi produktami miało niewielu ukraińskich użytkowników komputerów.

Rok później, w ramach odbywających się w Kijowie targów *EnterEX*, *Microsoft* zaprezentował ukraińską wersję systemu operacyjnego *Windows XP Professional*. Jednakże oferowany produkt¹¹ nie był wersją *stricte* ukraińską, a jedynie nakładką instalowaną na rosyjskiej wersji językowej systemu. Nowsza wersja pakietu językowego, która pojawiła się 29 października 2003 roku, jak informowano: „забезпечує інтерфейс користувача мовою Ukrainian для більшості елементів інтерфейсу Windows XP...” Natomiast produktem językowo lepszym okazała się ukraińska wersja pakietu *MS Office 2003* z 2004 roku.

Kolejny produkt *Microsoftu*, *Windows Vista*, miał swoją światową premierę w styczniu 2007 roku, zaś ukraiński wariant systemu operacyjnego pojawił się na ukraińskim rynku w maju tego roku. Istotnym *novum* było to, że warstwę językową systemu oparto, nie jak do tej pory na rosyjskiej, ale oryginalnej, amerykańskiej wersji. W jej tłumaczeniu na język ukraiński wykorzystano m.in. doświadczenia informatyków i językoznawców zdobyte w pracy nad projektem *MS Community Glossary. Ukrainian Glossary*.

Nowy system operacyjny rzecz jasna porównywano do poprzedniego, *Windows XP*, który w kwestii „ukrainizacji” okazał się produktem słabszym¹². Wrażenia użytkowników ukraińskiej *Visty* zaczęły pojawiać się na forach poświęconych zagadnieniom komputeryzacji. Większość z nich dotyczyła problemów sprzętowych, jednakże były i takie, w których poruszano kwestie prawidłowości przekładu *Visty* na język ukraiński.

22 października 2009 roku rozpoczęto sprzedaż systemu operacyjnego *Windows 7*, który swą ukraińską premierę miał 9 dni później wraz z ponad dwudziestoma innymi wersjami językowymi. Ukraińska wersja systemu operacyjnego początkowo dostępna była w wersji pudełkowej, preinstalowano ją również na 25 modelach komputerów stacjonarnych i laptopów. Jak stwierdził Dmytro Szymkiw, dyrektor generalny ukraińskiego oddziału *Microsoft*, *Windows 7* był najbardziej oczekiwaną wersją systemu operacyjnego w całej historii firmy. Wyraził on także zadowolenie, że i Ukraińcy będą mogli ocenić jego możliwości¹³. Sądząc po reakcjach ukraińskich użytkowników komputerów, z którymi można się zapoznać np. na forum portalu *Домівка.Net*, oczekiwali oni nie tylko na lepszą pod względem technicznym, ale również na wolną od błędów i w pełni zukrainizowaną wersję systemu operacyjnego.

Według danych na styczeń 2012 r. na świecie sprzedano ponad 500 mln kopii systemu¹⁴, zaś sprzedaż *Win7* na Ukrainie po roku obecności na rynku przewyższyła *Windows Vista* o 11%. Świadczy to o dużej popularności systemu wśród ukraińskich użytkowników. Można przypuszczać, że wpływ na ten wynik mogła mieć nie tylko funkcjonalność systemu, ale i warstwa językowa produktu. Brak jednak oficjalnych i wiarygodnych danych dotyczących tego, która z wersji językowych, rosyjska czy ukraińska, jest przez użytkowników na Ukrainie kupowana częściej. Można pokusić się o przypuszczenie, że klienci zdecydowanie rzadziej wchodzą w posiadanie wersji oznaczanej symbolem UKR. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim

¹¹ *Windows Ukrainian Interface Pack*.

¹² „Але у порівнянні з XP прогрес все'дно значний! До того ж, працює з коробки, не треба було ставити щось, а потім пакет”, [в:] Електронний ресурс: <http://forum.domivka.net/archive/index.php/t-7315-p-5.html> (30.11.2007).

¹³ Źródło elektroniczne: <http://apitu.org.ua/node/1266> (04.06.2012).

¹⁴ Electronic resource: <http://www.microsoft.com/investor/EarningsAndFinancials/Earnings/PressReleaseAndWebcast/FY12/Q2/default.aspx> (04.06.2012).

fakt, że ukraińscy dystrybutorzy oferują¹⁵ nabywcom głównie wersję rosyjską *Win7*.

Chęć (przynajmniej u części ukraińskiego społeczeństwa) do korzystania z ukraińskojęzycznego oprogramowania z pewnością istnieje. System operacyjny *Windows 7*, podobnie zresztą jak i pakiet biurowy oferowany przez *Microsoft – MS Office 2010*, jest pod względem językowym produktem, w którym wykorzystano doświadczenia zebrane podczas ukrainizacji poprzednich platform. Opinia ta dotyczy również stron internetowych¹⁶ wspierających oba produkty. Oferują one użytkownikom pomoc w języku ukraińskim, co jeszcze nie tak dawno wcale nie było standardem, a ukraińskie komunikaty przechodziły w rosyjskie z reguły już na drugim czy trzecim poziomie menu nawigacji witryny.

Jak podkreśla wielu użytkowników ukraińskiej „Siódemki” jest to system zrzuśfikowany w najmniejszym stopniu, a przekład warstwy tekstowej systemu stoi na zadawalającym poziomie.

Wydaje się, że o taki efekt byłoby trudno, gdyby nie ukraińscy uczeni i tłumacze współpracujący z koncernem z Redmond, ale również tłumacze, którzy ukrainizowali ten i poprzednie systemy operacyjne na własną rękę, a pliki ukrainizacyjne udostępniali w Sieci. Śledząc przeróżne fora internetowe, na których toczyły się zaciekle dyskusje na temat zagadnień przekładu poszczególnych segmentów oprogramowania *Microsoftu*, można odnieść wrażenie, że gdyby nie ten pośredni „nacisk”, efekt działań tłumaczy mógłby być nieco inny.

Należy podkreślić, że tłumacze niejako amatorsko¹⁷ pracujący nad lokalizacją produktów *Microsoftu*, zajmowali się, i zajmują się nadal, ukrainizowaniem warstw słownych innych typów oprogramowania. Forum, na którym kwestie dostosowywania oprogramowania światowych producentów dla potrzeb ukraińskiego odbiorcy są jednym z wiodących wątków, jest to „podczepione” do wspomnianego wyżej portalu *Домівка.Net*. „Українізація ПЗ” jest jednym z najczęściej odwiedzanych wątków w dziale „Високі технології”. Pod koniec maja br składał się on z ponad stu tematów, a liczba zamieszczonych tam postów sięgnęła prawie 4 tys., co stawia go w czołówce wszystkich wątków zamieszczanych na tym portalu. O poziomie tłumaczy będących stałymi uczestnikami tego forum, świadczą oferty firm tłumaczeniowych na nim zamieszczane, dotyczące konkretnych zleceń, np. „Ласкаво просимо! Студія Мод.UA запрошує розробників українських ігрових модифікацій до співпраці; !!!ДО СПІВПРАЦІ!!! Усім, хто має бажання до перекладу на українську (з рос. чи англ.) програм я готовий надати всю наявну інформацію, поділитись досвідом... Є можливість, якщо Ви мешкаєте у Києві, запису на компакт-диск необхідного ПЗ і довідкової інформації з процесу перекладу”, albo: „У тебе є вільний час? Ти хочеш зробити добре діло? Бажаєш, щоб у відомій грі дядьки верещали “Надаємо їм копняків”? :) Хочеш побачити своє ім'я у списку розробників гри? Тоді долучайся до команди перекладу ігор українською на <http://uagamer.net>” i in.

Wśród omawianych przekładów oprogramowania, prócz produktów *Microsoftu*, znalazły się tłumaczenia takich programów i gier jak: *Camtasia Studio 7.1*, *Comodo Internet Security*, *CMS*, *Defraggler*, *foobar2000*, *GomPlayer*, *Google Talk*, *ICQ*, *Winamp*, *ArchiVid*, *VyChat 2.1*, *QIP*, *Skype*, *Nero Burning Rom*, *PHP-Nuke*, *Counter-Strike*, *Blitzkrieg* i wielu innych.

¹⁵ Zob. np.: Електронний пєсєпс: <http://defis.lviv.ua/227-antivirusy.html>, <http://www.terra.rv.ua/portal/?guest>, <http://www.ktc-ua.com/catalog/os>, <http://www.diawest.com/catalog/category/63/> (05.06.2012).

¹⁶ Źródła elektroniczne: <http://office.microsoft.com/uk-ua/products/?CTT=97>, <http://windows.microsoft.com/uk-UA/windows/home> (05.06.2012).

¹⁷ Stwierdzenie to nie jest może do końca adekwatne: „amatorsko” tzn. nie na zlecenie producenta danego programu.

Niejednokrotnie użytkownicy forum pomagają sobie wzajemnie w odnalezieniu najlepszych wariantów dla poszczególnych partii tekstu umieszczając je w kolejnych postach, np.¹⁸:

1.

Invert message sending mode with new line — Повідомлення зворотнього зв'язку посилається з нового рядка

Avatar — Уособлення

Ignore mass private messages — Нехтувати масовими приватними повідомленнями

Show received message delimiter — Показувати розділювач повідомлень

Time to live — Час для життя

OutBox — Вихідна скринька

The username is link for private reports (/msg "user") — Ім'я користувача є зв'язком для приватних повідомлень

Limit smiles — Межа усмішок

2.

Invert message sending mode with new line — Обернений режим надсилання повідомлень з нового рядка

Avatar — Аватар

Ignore mass private messages — Ігнорувати масові приватні повідомлення

Show received message delimiter — Показувати розділювач повідомлень

Time to live — Час чинності

OutBox — Вихідні

The username is link fot PM (/msg "user") — Ім'я користувача є посиланням на ПП (/msg "користувач")

Limit smiles — Обмеження (ліміт) усмішок

3.

Invert message sending mode with new line — Обернений режим надсилання повідомлень з нового рядка

Avatar — Аватар

Ignore mass private messages — Ігнорувати масові ПП

Show received message delimiter — Показувати розділювач повідомлень

Time to live — Час чинності

OutBox — Вихідні

The username is link fot PM (/msg "user") — Псевдо [користувача] є посиланням на ПП

Limit smiles — Обмеження (ліміт) усмішок (емоцій)

Z efektami pracy tłumaczy można zapoznać się również na wielu innych stronach z ukrainizatorami oprogramowania, m. in. <http://playua.net/category/ukrayinizatori/>, <http://ukrstreet.net/load/ukrajinizatori/7>, <http://localize.org.ua/?q=glossary>, <http://toloka.hurtom.com/viewforum.php?f=29>, <http://linux.org.ua/cgi-bin/yabb/YaBB.pl?board=translate> i in.

Na wymienionych witrynach umieszczono ukraińskojęzyczne pliki lokalizujące do takich programów użytkowych i gier jak np. *Max Payne*, *Alien Swarm*, *Steam*,

¹⁸ Електронний ресурс: <http://domivka.net/archive/t-3860.html> (15.09.2012).

Nero Multimedia Suite, Grand Theft Auto IV, Corel VideoStudio, Medal of Honor: Airborne, FlatOut, Silent Hunter III, S.T.A.L.K.E.R, NFS Most Wanted, Maxthon, PowerChute Personal Edition, Radialix, STDU Viewer, TagScanner, Visual Basic, µTorrent, World of Tanks, Crysis 2 i in.

Nakładki językowe, np. w przypadku gier przygodowych w formie podpisów ukazujących się u dołu ekranu czy ukraińskiej wersji audio, instalowane są na angielskiej lub rosyjskiej wersji danego programu modyfikując tym samym formę „komunikowania się” użytkownika z komputerem.

Trudno stwierdzić, w jakim stopniu poziom plików ukrainizujących wymienione programy odbiega od ich tłumaczeń „fabrycznych”, ponieważ niezwykle rzadko można takiego porównania dokonać. Przeszkodą jest tu deficyt materiału porównawczego, czy to z racji jego rzeczywistego braku, czy niemożności jego zdobycia.

Może się wydawać, że funkcjonowanie ukraińskojęzycznych produktów informatycznych, w warunkach, gdy 56% obywateli Ukrainy uważa język ukraiński za ojczysty¹⁹, nie powinno być problemem. Tak duży rynek zbytu sprzętu i oprogramowania powinien być pełen produktów opatrzonych znaczkiem UKR. Dlaczego tak jednak nie jest? Dlaczego, np. na odbywającym się w br we Lwowie jubileuszowym 20. Forum Wydawców, książek z dziedziny informatyki napisanych po ukraińsku w zasadzie nie było, natomiast stoisk z bogatą literaturą informatyczną w języku rosyjskim uruchomiono co najmniej kilka?

Odpowiedź na te i podobne pytania może być bardzo rozbudowana lub też może sprowadzać się do kilku zaledwie spostrzeżeń: 1) producentom oprogramowania nie opłaca się tłumaczyć swych produktów na język ukraiński, gdyż wychodzą oni z założenia, że ich rosyjskojęzyczny „software” sprzeda się tak w Rosji, jak i na Ukrainie oraz innych państwach byłego ZSRR; 2) rynek informatyczny na Ukrainie w większości pozostaje w rękach firm rosyjskich / „rosyjskojęzycznych”, a co za tym idzie nie jest on zorientowany na produkcję ukraińskojęzyczną; 3) produkty ukraińskojęzyczne są celowo pomijane przy dystrybucji; 4) ukraińskim konsumentom jest być może obojętne w jakim języku odbywa się ich dialog z komputerem.

Jak zatem w świetle powyższych faktów przedstawia się kwestia ukraińskiej lokalizacji oprogramowania? Przegląd półek sklepowych oraz zasobów sklepów internetowych oferujących różnego typu oprogramowanie komputerowe nie pozostawia złudzeń — na większości z nich dominują produkty rosyjskojęzyczne. Oprogramowanie tłumaczone na język ukraiński stanowi niewielki odsetek oferty sklepowej. W takich warunkach ukrainizacja przeniosła się niejako do podziemia, a za tłumaczenie produktów informatycznych na język ukraiński wzięły się osoby prywatne. Jest to niewątpliwie sytuacja daleko odbiegająca od normy. Wprawdzie dobrze ona świadczy o ukraińskich informatykach-tłumaczach, jednak jednocześnie ukazuje głęboką patologię nie tylko ukraińskiego sektora informatycznego, ale pośrednio gospodarczego czy politycznego.

¹⁹ Dane na marzec 2013 r. za: Електронний ресурс: http://www.kiis.com.ua/materials/pr/20130321_ForAff/foreign_affairs.pdf (16.09.2013).